

Hej granne och Slitebo!

I 10,5 år har jag nu varit fabrikschef här vid fabriken. Nu är tiden kommen för mig att möta nya utmaningar i Norge, och samtidigt låta nya krafter ta över i Slite.

Hittills i fabriken 98-åriga historia har vi bara haft två fabrikschefer som varit här längre än mig: De Jung och Barkhell. Ett av mina mål under den här tiden har varit att lämna över en fabrik som är i bättre skick och stånd att möta framtidens utmaningar, och det tror och hoppas jag att vi har lyckats med.

Vi har fortfarande utmaningar att handskas med. Det har jag noggrant satt in min efterträdare i, och jag vet att han kommer att prioritera det. I detta sammanhang är det två saker som är allra viktigast: att ingen skadar sig vid vår verksamhet och att vi vidareutvecklar oss på hållbarhetsområdet med koldioxidfrågan som huvudfokus.

Slite som samhälle har de senare år ändrats mycket till det positiva. Den glöd och det engagemang vi idag ser är stort, och vi kan notera att yngre personer återvänder till orten. Det känns hoppfullt.

Slutligen; tack för mig efter fina år vid fabriken och på orten, och ta lika väl emot vår nya fabrikschef, Fred Grönwall, som ni har gjort med mig!

Önskar i övrigt trevlig läsning om aktuella saker som vi tror rör och intresserar er grannar i nuläget.

Hälsningar,
Per Ole Morken

Den värdefulla kalkstenen

TÄKTANSÖKAN I SLITE är inte bara en lokal angelägenhet. Tillgång till kalkstenen är mycket viktigt också när det gäller försörjning av byggmaterial på ett nationellt plan.

Under december kommer CEMENTA att lämna in ansökan om fortsatt kalkstensbrytningstillstånd i Slite mellan 2021 och 2041. 53 hektar totalt kommer att tas i anspråk i Västra brottet och på File hajdar.

– Kalkstenen från Gotland är helt nödvändig för det fortsatta hållbara samhällsbyggandet, både när det gäller bostäder och infrastruktur, säger **Karin Comstedt Webb**, hållbarhetsansvarig på CEMENTA.

Befolkningen växer och cement och betong är och kommer även på sikt att vara viktiga komponenter för att skapa välfärd för människor, tillägger hon.

Ett omfattande utredningsmaterial

CEMENTAs ambition är att kunna fortsätta bryta kalksten med så lite negativ påverkan som möjligt. Därför har omfattande utredningar gjorts när det gäller bland annat vatten- och naturfrågan.

Påverkan på grundvatten i Slite bedöms att vid slutet av verksamhetsperioden (2041) vara 8 000 kubikmeter sommartid vilket motsvarar 3–4 procent av dagens uttag i grundvattentäkten.

CEMENTA föreslår som kompensation att tillhandahålla ett vattenmagasin och ett vattenverk med kapacitet på 300 000 kubikmeter som kan täcka upp för förlusten och även förstärka vattensituationen på ön sommartid.

Arter kan fortleva

Naturvärdena har genomlysts noga – alla fridlysta och rödlistade arter och natur-

I december bjöd CEMENTA in lokala myndigheter, politiker och intresseorganisationer till en presentation av de viktiga elementen i den kommande täktansökan. Karin Comstedt Webb, Fred Grönwall tillträdande fabrikschef, Jon Hallgren, miljöingenjör och Kerstin Nyberg presenterade.

För att minimera påverkan på natur arbetar CEMENTA enligt skadelindringshierarkin:

1. Undvika att påverka.
2. Begränsa skadan.
3. Restaurera och efterbehandla det som skadats.
4. Kompensera genom att tillföra motsvarande värden på annan plats.

typer har räknats på de egna och på omkringliggande marker – totalt har över 3 000 hektar inventerats.

– Vi ser att merparten av dessa arter kan fortsätta att finnas på File hajdar, och vi har vetenskapliga metoder för att hjälpa den utvecklingen på traven, säger **Kerstin Nyberg**, miljöchef vid CEMENTA Slite. Hon fortsätter:

– När det gäller Västra brottet som vi lämnar 2025, så planerar vi att på sikt omvandla detta till en sjö för bad och

↑ Västra brottet har på sikt potential att bli ett rekreativområde för Sliteborna.

paddling med omkringliggande stigar för promenad och även en yta för motorcross. På så vis kan vi ge tillbaka något som efterfrågas av dem som bor i Slite samhälle. □

En säker plats för bränslehanteringen

BRANDEN VID CEMENTA den 24 april var en allvarlig händelse. Slitefabrikens projektchef Johan Bering har haft fullt upp sedan dess med att riva den drabbade byggnaden och att förbereda för en framtida lösning.

– Det blev ett mycket komplicerat rivningsarbete med förstörda spännstag och stora tunga limträbalkar som brunnit. Konstruktionen kunde kollapsa när som helst. Att göra det på ett säkert sätt blev en rejäl utmaning. Det där är inget som jag vill vara med om igen, konstaterar Johan Bering.

Johan Bering.

Studenter bidrar med kunskap

NU HAR CEMENTA och HeidelbergCement-koncernen inlett en ny omgång av tävlingen Quarry Life Award.

Företagen involverar studenter och yngre forskare inom biologi, ekologi och landskapsarkitektur, för att med deras hjälp vidareutveckla branschens arbete med biologisk mångfald. Målet är att stärka kunskapen om biologisk mångfald i täkter och visa att råmaterialutvinning kan vara förenligt med bevarande av naturvärden.

Denna gång kommer det att genomföras ett projekt om vildbin i Slite.

– Det är jätteviktigt för oss att ha dessa frågor högt på agendan. Kalkstensbrytning måste gå hand i hand med en god närmiljö och ett hållbart samhälle, säger Kerstin Nyberg, miljöchef vid Cementa i Slite. □

Cementa arbetar på ett miljöanpassat sätt med målet att industri, människor och naturvärden ska samexistera i ett hållbart samhälle i en levande bygd. Vår policy är att ha en öppen dialog med kringboende och myndigheter. Välkommen att kontakta oss med synpunkter och frågor!

Han berättar att brandutredningarna kommit fram till att det sannolikt var en självantändning i bränslematerialet som startade branden, något som är mycket svårt att förhindra.

Inget långvarigt stopp

Det blev dock inget långvarigt stopp i produktionen för Cementa. Efter två veckor kunde en del av krossanläggningen köras igen och idag är ytterligare en krosslina igång. Ett temporärt tältutrymme har byggts upp för bränslehanteringen i väntan på den nya hallen.

Separerar material från varandra

När det nya hallen nu projekteras är den största förändringen att materialen separeras och lagras i mindre volymer åtskilda från varandra. Den kommer också vara placerad på en lämpligare plats – längre bort från Slites kritiska fjärrvärmeanläggning och ett av fabriken's största ställverk. Nästan all hantering av gummi som tidigare pågick i bränslehallens närhet flyttas nu till Östra brottet.

Först-in-först-ut-princip

Lagringkapaciteten behöver dimensioneras rätt. Om ugnen stannar och en ny fartygslast är på väg kan den inte stoppas – då behöver allt bränsle fortfarande rymmas inomhus. Det planeras också för bättre logistiska flöden där det material

som togs emot först också används först.

Tidig brandupptäckt viktig

Den viktigaste utmaningen är dock att installera teknik för att upptäcka en brand så tidigt som möjligt, och därmed skapa

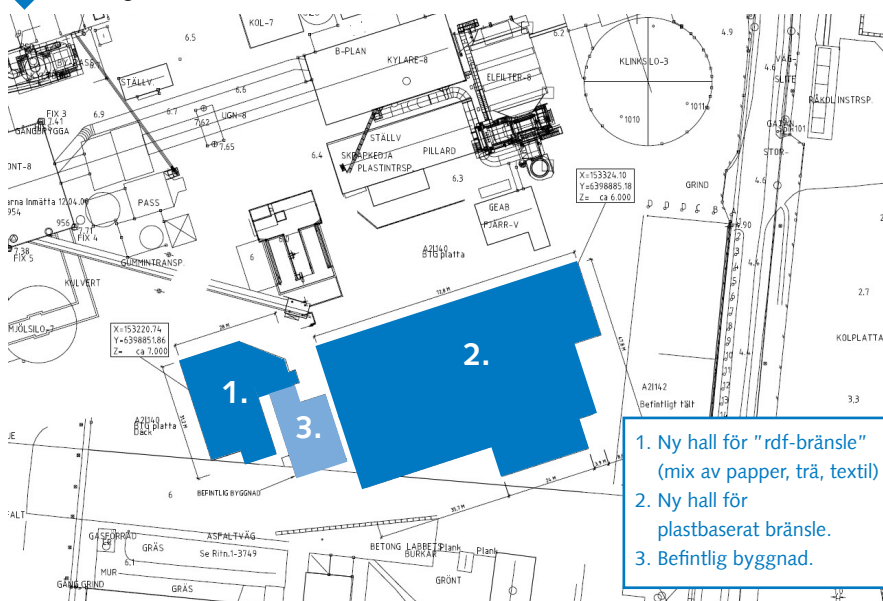
↑ Den tillfälliga lagerbyggnaden uppfördes under sommaren.

bättre förutsättningar att kunna släcka den effektivt innan den hunnit bli för stor. Den nya hallen kommer därför att förses med ett detektionssystem.

– Vi tittar just nu förutsättningslöst på olika tekniker som t.ex. värmekameror och aspirationsdetektering, en teknik som suger in luft och kan notera rökpartiklar för att trygga en så tidig upptäckt som möjligt.

Johan Bering konstaterar att många saker kommer att förbättra brandsäkerheten när byggnationen av den nya bränslehallen tar fart under våren. □

Planerade ytor för lagring och hantering av alternativa bränslen.

Utsikt – Slitefabrikens informationsblad till närboende

Adress: Skolgatan 6, Box 102, 624 22 Slite

Telefon: 0498-28 11 44 eller 0498-28 10 00

E-post: info@cementa.se

Webb: cementa.se, facebook.com/cementaab